

Stefnumótandi byggðaaáætlun 2017-2023

Fundir í
samráðsvettvöngum
landshlutanna
3. - 7. október 2016

Árni Ragnarsson
Byggðstofnun, þróunarsvið

Meginmarkmið - lögbundin

- Að jafna tækifæri allra landsmanna til atvinnu og þjónustu
- Að jafna lífskjör og stuðla að sjálfbærri þróun byggðarlaga um land allt

Sérstaka áherslu skal leggja á svæði sem búa við langvarandi fólksfækkun, atvinnuleysi og einhæft atvinnulíf

- Einnig skal gerð grein fyrir sérstökum áformum ríkisins um stuðning við atvinnulíf á skilgreindum stuðningssvæðum byggðakorts af Íslandi sem Eftirlitsstofnun EFTA (ESA) hefur samþykkt fyrir tiltekið tímabil og tengingu þeirra við sóknaráætlanir

(Lög nr. 69/2015)

Byggðaáætlun skal

- Lýsa stefnu ríkisins í byggðamálum hverju sinni og samhæfingu við aðra stefnumótun og áætlanagerð hins opinbera
- Unnin í umboði ráðherra af Byggðastofnun í samvinnu við stýrihóp Stjórnarráðsins um byggðamál
- Unnin í samráði við ráðuneyti, sveitarfélög, landshlutasamtök sveitarfélaga og aðra haghafa eftir þörfum

(Lög nr. 69/2015)

- Metnaðarfull lög, gott áhald fyrir byggðaáætlun og sóknaráætlanir landshluta en stuttur vinnslutími

Aðrar áherslur

Fundir með þingflokki, samráðsvettvöngum sóknaráætlana:

- Ljósleiðari um allt land, jöfnun orkuverðs og bættar almennings-samgöngur
- Skattaívilnanir skoðaðar, mismunandi tryggingagjald, styrkir til ferða milli heimilis og vinnustaðar, námsstyrkir á framhaldsskólastigi og niðurgreiðslur vegna verslunar í strjálbýli

Stjórnarsáttmálinn

- Jafnrétti allra landsmanna, óháð einstaklingsbundnum þáttum og stöðu að öðru leyti, svo sem vegna búsetu
- Samþætting opinberra áætlana og gerð sérstakra landshlutaáætlana
- Áhersla á jafnrétti til búsetu og að íbúar landsins fái notið grunnþjónustu
- Stuðla að fjölbreyttum atvinnutækifærum um allt land

Verklag

Verkefnisstjórn

Ráðgjafarráð

Samráð við ráðuneyti og samráðsvettvanga landshlutasamtaka sveitarfélaga

Samráðstillögur, tillögur Byggðastofnunar

Opinn ferill

Aðgengileg gögn

Aðsendar tillögur

Sviðsmyndagreiningar

Byggðastefnuþing

Samþætting við aðrar áætlanir og aðgerðir

1. Markmið um að jafna tækifæri allra landsmanna til atvinnu

Áætlun	Markmið	Aðgerð	Fjárheimild (millj. kr)
(Dæmi) Samgönguáætlun	Samræming markmiða Stækkun vinnusóknarsvæða 25 og 26	Samræming aðgerðar Veggöng á 7 ára áætlun	

2. Markmið um að jafna tækifæri allra landsmanna til þjónustu

Áætlun	Markmið	Aðgerð	Fjárheimild (millj. kr)

3. Markmið um að jafna lífskjör alls staðar á landinu

Áætlun	Markmið	Aðgerð	Fjárheimild (millj. kr)

4. Markmið um að stuðla að sjálfbærri þróun byggðarlaga um land allt

Áætlun	Markmið	Aðgerð	Fjárheimild (millj. kr)

5. Áform um ríkisstuðning við atvinnulíf á skilgreindum stuðningssvæðum

Áætlun	Markmið	Aðgerð	Fjárheimild (millj. kr)

6. Aðrar aðgerðir sem kunna að varða byggðapróun

Áætlun	Markmið	Aðgerð	Fjárheimild (millj. kr)

Byggðaaætlun 2017-2023					2015					2016																																																									
Vinnsluferill					desember					janúar				febrúar				mars					apríl					maí					júní					júlí					ágúst					september					október					nóvember					desember				
					49	50	51	52	53	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52						
1 Undirbúningur: Samráð: Markmið og ferill																																																																			
1 Verkefnisáætlun																																																																			
2 Markmið (ANR)																																																																			
3 Fundir með þingflokki																																																																			
4 Stjórn Byggðastofnunar																																																																			
5 Verkefnisstjórn																																																																			
6 Ráðgjafaráð																																																																			
7 Stýrihópur Stjórnarráðsins																																																																			
8 Ráðuneyti-markmið																																																																			
9 Lhss-samráðsvettvangur																																																																			
10 Starfshópur:Efling dreifbýlis																																																																			
2 Forsendur: Samráð: Gögn, áherslur, tillögur																																																																			
1 ANR																																																																			
2 Verkefnisstjórn																																																																			
3 Ráðgjafaráð																																																																			
4 Ráðuneyti/stofnanir																																																																			
5 Stýrihópur Stjórnarráðsins																																																																			
6 Landshlutasamtök sveitarf.																																																																			
7 Stjórn Byggðastofnunar																																																																			
8 Byggðastefnuþing																																																																			
9 Stefnuráð stjórnarráðsins																																																																			
3 Gagnaúrvinnsla: Tillögur um aðgerðir																																																																			
1 Ástand og horfur																																																																			
2 Tillögur (samráð ráðuneyti)																																																																			
3 Árangurskvarðar																																																																			
4 Framsetning																																																																			
1 Ástand og horfur																																																																			
2 Aðgerðartillögur																																																																			
3 Árangurskvarðar																																																																			
5 Skil																																																																			
1 Lokaskil í ANR																																																																			

Um tillögur og um umræður fundarins

- Aðsendar tillögur má sjá á heimasíðu Byggðastofnunar, undir BYGGÐAÁÆTLANIR/ Byggðaáætlun 2017-2023/Tillögusafn
- Hér á eftir fylgir gróft yfirlit yfir tillögur sem unnið er að á þróunarsviði Byggðastofnunar í samráði, samkvæmt ábendingum og að frumkvæði þróunarsviðs
 - 6 tillöguflokkar
 - Tillögur aðeins með heiti og markmiði
- Þar á eftir umræður í þeim tilgangi að fá fram
 - viðhorf til tillagna og ábendingar um áherslur og nýjar tillögur
 - umræður um hvað heyrir til í byggðaáætlun og hvað í sóknaráætlun og hvernig þessar áætlanir nýtast best til byggðapróunar
 - viðhorf til að grundvalla tillöguhugmyndir landshlutasamtakanna í byggðaáætlun

Tillögugerð 1

1. JÖFNUN TÆKIFÆRA TIL ATVINNU

1.1 Háhraða gagnaflutningsnet

Markmið: Allir landsmenn eigi aðgang að háhraða gagnaflutningsneti fyrir árslok 2019

1.2 Öryggi í orkuafhendingu

Markmið: Sveitarfélög móti stefnu í orkumálum sem meðal annars stuðli að uppbyggingu á flutningskerfi raforku þannig að dreifikerfi mæti þörfum atvinnulífs og almennings alls staðar á landinu hvað varðar flutningsgetu og afhendingaröryggi

1.3 Störf án staðsetningar

Markmið: 20% allra starfa í ráðuneytum verði án staðsetningar árið 2023

1.4 Fjölgun starfa með skattalegum hvötum

Markmið: Mismunandi tryggingargjald eftir atvinnugreinum og landssvæðum

1.5 Fjölbreytt atvinnutækifæri um allt land

Markmið: Sköpun starfa sem henta konum og ungu fólki sem víðast um landið

1.6 Þátttaka í Norðurslóðaáætluninni NPA, NORA og ESPON

Markmið: Stuðla að eflingu búsetuþátta, norræns samstarfs og byggðarannsóknna háskóla í fjölþjóðlegu samstarfi

Tillögugerð 2

2. JÖFNUN TÆKIFÆRA TIL ÞJÓNUSTU

2.1 Stefmótun um opinbera þjónustu.

Markmið: Íbúar landsins, óháð búsetu og efnahag, njóti sömu tækifæra hvað varðar aðgengi að opinberri grunnþjónustu og kröfur eru gerðar um í nútímasamfélagi.

2.2 Jöfnun aðstöðumunar til að sækja opinbera þjónustu.

Markmið: Kostnaður landsmanna við að sækja opinbera grunnþjónustu verði hinn sami hvar á landinu sem fólk býr.

2.3 Jöfnun ferðakostnaðar.

Markmið: Kostnaður landsmanna við að sækja þjónustu og afþreyingu til höfuðborgarinnar verði minnkaður.

2.4 Stuðningur við barnafjölskyldur.

Markmið: Gera búsetu fyrir barnafjölskyldur fýsilegri á landsbyggðinni með lægri kostnaði við leikskóla en í stærsta þéttbýli.

2.5 Jöfnun flutningskostnaðar verslunar .

Markmið: Að skjóta styrkari stöðum undir verslun í dreifbýli og minna þéttbýli sem er utan þjónustusvæðis stærri byggðakjarna.

Tillögugerð 3

3. JÖFNUN LÍFSKJARA

3.1 Stuðningur við einstaklinga

Markmið: Fjölgun íbúa á svæðum þar sem íbúapróun hefur verið neikvæð

3.2 Jöfnun orkukostnaðar

Markmið: Orkukostnaður heimila verði sá sami um allt land

3.3 Frádráttur vegna aksturs til og frá vinnu

Markmið: Auðvelda fólki á landsbyggðinni að sækja vinnu frá heimili

3.4 Ferðasjóður Íþróttasambands Íslands

Markmið: Að jafna ferðakostnað barna sem stunda íþróttir

Tillögugerð 4

4. SJÁLFBÆR ÞRÓUN BYGGÐARLAGA

4.1 Aflamark Byggðastofnunar

Markmið: Styrkari grunnur atvinnulífs í smærri sjávarbyggðum

4.2 Brothætt byggðarlög

Markmið: Stöðva viðvarandi fólksfækkun í smærri byggðakjörnum

5. RÍKISSTUÐNINGUR VIÐ ATVINNULÍF Á STUÐNINGSSVÆÐUM

- Unnið er að tillögum í þessum tillöguflokki og um
 - Heilbrigðismál
 - Menntamál (t.d. símenntunarmiðstöðvar)
 - Menningarmál
 - Hleðslustöðvar fyrir rafknúna bíla

Tillögugerð 5

6. AÐRAR AÐGERÐIR

6.1 Samkeppnissjóðir fyrir alla

Markmið: Betra aðgengi fólks og fyrirtækja á landsbyggðinni að fé úr samkeppnissjóðum

6.2 Höfuðborgarstefna

Markmið: Að skilgreina hlutverk Reykjavíkurborgar sem höfuðborgar allra landsmanna og réttindi og skyldur borgarinnar sem höfuðborgar Íslands

6.3 Upplýsingasöfnun um borgsvæði

Markmið: Upplýsingar um þróun borgsvæða á Íslandi verði samanburðarhæfar við Norðurlöndin

6.4 Efling fjölmiðlunar í héraði

Markmið: Efling getu staðbundinna fjölmiðla til fréttáflutnings og þáttagerðar

Framsetning

Byggðaáætlun:

I. Almennur stefnukafli (inngangur, skilgreining byggðamála, þróun byggðamála, stjórnsýsla byggðamála, tölfræði o.s.frv.)

Meginstefna stjórnvalda sbr. framtíðarsýn og menginmarkmið (huglægt)

II. Markmið áætlunarinnar (sem eiga að leiða að meginmarkmiði) í ákveðnum köflum sem tengdir eru við ábyggðarsvið annarra ráðuneyta

Í hverjum kafla verður gerð grein fyrir mikilvægi samhæfingar aðgerða annarra ráðuneyta og hvernig þær virka fyrir markmið byggðaáætlunar.

III. Sóknaráætlanir og verkefni þeirra

IV. Almennar aðgerðir byggðaáætlunar

Framsetning

Aðgerðartillögur:

1. Markmið
2. Aðgerð
3. Áfangar
4. Ábyrgð
5. Kostnaður
6. Kvarðar
7. Framfylgd